

Informació i Procés Documental

Codi: 42962
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313816 Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura	OT	0	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Maria Pilar Cid Leal

Correu electrònic: Pilar.Cid@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Cap.

Objectius

Els objectius principals d'aquesta assignatura són oferir els fonaments teòrics i pràctics necessaris que permetin:

- Conèixer quins són la funció i l'objectiu de l'anàlisi documental.
- Familiaritzar l'estudiant amb la terminologia de l'anàlisi documental i la recuperació de la informació.
- Conèixer els fonaments teòrics i pràctics a partir dels quals s'elaboren els instruments de recuperació de la informació, amb especial èmfasi en els catàlegs i les bases de dades documentals.
- Aprendre a analitzar formalment els documents, tenint en compte els principis generals de les AACR.
- Introduir els conceptes bàsics de l'anàlisi i representació de contingut dels documents i presentar les característiques de la *Llista d'encapçalaments de matèria en català* i la Classificació Decimal Universal (CDU).
- Conèixer i utilitzar l'ePèrgam.

Competències

- Desenvolupar habilitats de comunicació i de relació interpersonal per gestionar els projectes entre els diversos integrants de la comunitat educativa.
- Dominar els processos de tractament de la informació i organització dels recursos impresos i electrònics de la biblioteca.
- Dominar i aplicar les TIC en els processos de gestió i difusió en un context de biblioteca 2.0.
- Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer i identificar els processos de la cadena documental.

2. Conèixer i saber usar les aplicacions de gestió automatitzada de biblioteques de més difusió en l'entorn.
3. Desenvolupar habilitats de comunicació i de relació interpersonal per gestionar els projectes entre els diversos integrants de la comunitat educativa.
4. Fer l'anàlisi formal i de contingut de diferents tipus de documents.
5. Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
6. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
7. Usar les normatives internacionals i els llenguatges documentals que possibiliten la catalogació dels documents.
8. Utilitzar sistemes informatitzats de gestió documental i saber optimitzar-ne les prestacions.

Continguts

1. Conceptes bàsics de l'anàlisi dels documents

- Objectius de l'anàlisi documental.
- Eines per a la recuperació de la informació: el catàleg.
- El registre documental: funció i estructura.
- Tipus d'entrades i punts d'accés.
- L'estandardització de l'anàlisi formal.
- La indexació i els llenguatges documentals.

2. Anàlisi formal: la descripció documental

- Estructura i elements de la descripció documental.
- Nivells de descripció.

3. Els punts d'accés bibliogràfics

- Tria i forma dels punts d'accés d'autor i títol.
- El control d'autoritats.

4. Introducció a l'Anàlisi de contingut i als llenguatges documentals

- La identificació del contingut dels documents.
- Els llenguatges documentals: funcions, tipologies, estructura i possibilitats.
- Indexar amb la *Llista d'encapçalaments de matèria en català* (LEMAC).
- Classificar amb la Classificació Decimal Universal (CDU).
- El resum documental.

5. La catalogació amb ePèrgam

Metodologia

A cada sessió s'encarregaran els exercicis i pràctiques a realitzar fins a la següent classe. El seguiment i supervisió d'aquests treballs es farà a través del Campus Virtual.

La metodologia combina:

- Continguts teòrics amb l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits, tant a classe com a través de les activitats supervisades.
- Lectura i estudi dels materials bàsics de l'assignatura (elaborats *ad hoc* i disponibles en el Campus Virtual) i dels solucionaris comentats de cada exercici.
- Lectura i estudi de bibliografia complementària.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions presencials	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Exercicis avaluatius	62	2,48	1, 2, 4, 5, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi i treball autònom complementari	70	2,8	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8

Avaluació

L'assignatura adopta el sistema d'avaluació continuada que consistirà en la realització de diversos exercicis parcials i un exercici final de síntesi, tot ells obligatoris. Els exercicis parcials i l'exercici de síntesi proporcionen el 70% de la nota final. L'altre 30% el proporciona l'assistència i participació activa a les classes i la realització d'exercicis en aquelles sessions.

El calendari de les activitats d'avaluació, així com els detalls sobre cadascuna, es proporcionarà a l'inici de les classes.

Revisió

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta, el docent comunicarà per escrit una data i hora de revisió. La revisió de les diverses activitats d'avaluació s'acordarà entre el docent i l'estudiant.

Recuperació

Podran accedir a la recuperació els estudiants que s'hagin presentat a activitats el pes de les quals equivalgui a un 66,6% (dos terços) o més de la qualificació final i que hagin tret una qualificació mitjana ponderada de 3,5 o més.

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta de l'assignatura, el docent comunicarà per escrit el procediment de recuperació. El docent pot proposar una activitat de recuperació per a cada activitat suspesa o no presentada o pot agrupar diverses activitats en una de sola.

Consideració de "no avaluable"

S'assignarà un "no avaluable" quan les evidències d'avaluació que hagi aportat l'estudiant equivalguin a un màxim d'una quarta part de la qualificació total de l'assignatura.

Irregularitats en les activitats d'avaluació

En cas d'irregularitat (plagi, còpia, suplantació d'identitat, etc.) en una activitat d'avaluació, la qualificació d'aquesta activitat d'avaluació serà 0. En cas que es produeixin irregularitats en diverses activitats d'avaluació, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

S'exclouen de la recuperació les activitats d'avaluació en què s'hagin produït irregularitats (com ara plagi, còpia, suplantació d'identitat).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-----	-------	------	--------------------------

Exercici de síntesi final	40%	0	0	1, 2, 4, 7, 8
Exercicis de catalogació i indexació	30%	0	0	1, 4, 7, 8
Participació activa a les sessions presencials i exercicis in situ	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

General

Cid Leal, P.; Perpinyà i Morera, R. (2013). *Cómo y dónde buscar fuentes de información*. 1.ª ed. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions.

Cid Leal, P.; et al. (2009). *Fonaments de llenguatges documentals*. Barcelona: UOC Universitat Oberta de Catalunya.

Clausó García, A. (2001). *Manual de análisis documental: descripción bibliográfica*. 2.ª ed. corr. y aumentada. Pamplona: Eunsa.

Díez Carrera, C. (2005). *La Catalogación de materiales especiales*. Gijón: Trea.

Durbán Roca, G.; Cid Prolongo, A.; García Guerrero, J. (2012). *Programas para el desarrollo de la competencia informacional articulados desde la biblioteca escolar*. 1.ª ed. Sevilla: Junta de Andalucía, Dirección General de Ordenación y Evaluación Educativa.

<https://labibliotecaescolar.files.wordpress.com/2010/02/dr4becrea.pdf>

Garrido Arilla, Mª R. (1996). *Teoría e historia de la catalogación de documentos*. Madrid: Síntesis.

IFLA. (2018). *Directrius IFLA per a la biblioteca escolar*. 2a. ed. revisada. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament : Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya.

<http://www.cobdc.org/publica/directrius/presentacio-directrius-2018.pdf>

Pinto Molina, M. (2001). *Análisis documental: fundamentos y procedimientos*. 2.ª ed. rev. y aumentada. Madrid: Edema.

Slype, G. van. (1991). *Los lenguajes de indización: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez: Pirámide.

Normes i eines

Clasificación Decimal Universal (CDU): edición abreviada de la Norma UNE 5001:2000: incluye las modificaciones de la Norma UNE 5001:2004/1M. (2004). Traducción del Master Reference File realizada por el Centro de Información y Documentación científica (CINDOC); adaptada por Rosa San Segundo Manuel. 2.ª ed. Madrid: AENOR.

Estivill i Rius, A.; et al. (2004). *Manual d'exemples de catalogació*: MEC. Barcelona: Universitat de Barcelona. <http://bd.ub.edu/mec/>

Estivill i Rius, A. (2009). *Dels FRBR als Principis internacionals de catalogació i a les RDA : Resource Description and Access : els fonaments de la renovació catalogràfica*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. <http://www.bnc.cat/Professionals/Catalogacio/Publicacions-tecniques>

IFLA. (2009). *Declaració de principis internacionals de catalogació*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya.

Lazarinis, F. (2015). *Caloguing and classification: an introduction to AACR2, RDA, DDC, LCC, LCSH and MARC 21 standards*. Oxford: Chandos. (Chandos Information professional series).

Llista d'encapçalaments de matèria en català, LEMAC. (2002-). Barcelona: Biblioteca de Catalunya.
<http://www.bnc.cat/lemac/>

Manual de la Llista d'encapçalaments de matèria en català, MLEMAC. (2017). Barcelona: Biblioteca de Catalunya.
<http://www.bnc.cat/Professionals/Catalogacio/Publicacions-tecniques/Manual-de-la-Llista-d-encapcalaments-de-r>

Membres de la Subcomissió Tècnica d'RDA (STRADA). (2016). "RDA i la seva implementació a Catalunya".
Item: revista de biblioteconomia i documentació, n. 60, p. 97-113
<https://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/312448/402964>

Publicacions tècniques [de la Biblioteca de Catalunya]. (2018). Barcelona: Biblioteca de Catalunya.
<http://www.bnc.cat/Professionals/Catalogacio/Publicacions-tecniques>

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 2002 revision, 2005 update. (2008). Preparades sota la direcció de The Joint Steering Committee for Revision of AACR; versió catalana d'Assumpció Estivill i Rius. 2a ed., rev. 2002, actualització 2005. Barcelona: Biblioteca de Catalunya.

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 1988 revision (AACR2). (1996). Preparades sota la direcció de the Joint Steering Committee for Revision of AACR; editades per Michael Gorman i Paul W. Winkler; versió catalana a cura d'Assumpció Estivill i Rius. Barcelona: Biblioteca de Catalunya; Vic: Eumo.